

Tavuk ve Cüce Tavuklarda Renk ve Desenler 30.05.2021

Evcil tavukların hemen hemen tüm renkleri ve desenleri, Güneydoğu Asya'daki yabancı Bankiva tavuğunun (beş alt tür) yabancı renginden kaynaklanmaktadır ve eğilim olarak yabancı renkte mevcuttur. Bankiva tavuğunun rengi kabaca şöyledir: Horozlarda kafa, boyun tüyleri (az yada çok belirgin koyu şaft çizgisi deseni) ve eyer altın kırmızıdır. Sırt ve omuz örtüsü mor-kahverengi. Büyük kanat örtüleri, mavi-yeşil parıltılı siyahta geniş bir bant oluşturur. Teleklerin iç kısımları siyah dış kısımları kahverengi olur. Alt bölüm ve kuyruk siyahtır, kısmen güzel bir metal parlaklıkla, ama bazen de kahverengi lekeli. Tavuğun, siyah orta bölümlü sarı boyun tüyleri vardır. Göğüs, açık renk şaft çizgili soluk kızıl kahverengi. Karın, yanlar ve kalçalar gri-kahverengi. Üst taraf mattan koyu kahveye zarif siyah-kahve kırçılı desenedir. Üst sırt ve kanat örtüleri açık renk şaft çizgilidir. Kuyruk kahverengi siyahtır.

Renklerin aynı dizilimi birçok tavuk ırkında yabancı renk, keklik boyunlu, altın rengi, altın boyunlu olarak tekrar ortaya çıkar. Horoz renklerindeki kızıl tonlar kısmen değişime uğramıştır, aynı şekilde tavuk tüylerindeki temel renk ve desen de değişime uğramıştır. Belirli karakteristik tüy desenlerindeki mutasyon veya üretici tercihi sonucu kısmi veya tam renk kaybı, renk yoğunluğu veya renk seyreltisi, bugün evcil tavuklardaki, birçok renk varyasyonuna ve desene yol açmıştır. Burada evcilleştirme sürecinde ortaya çıkan iki faktör, kalıtım olarak baskın olma ve aynı zamanda – diğer tüm renklerin aksine – cinsiyete bağlı faktörler önemli bir rol oynar: Guguk veya şeritli desen faktörü ve gümüş faktörü. Yine de renklerdeki tüm kombinasyon imkanları bitmemiştir.

Tavuk ve Cüce Tavuklarda Renk Çeşidi Açıklamaları

Tavuklarda ve cüce tavuklarda renk ve desen çokluğunu anlamak için, kabaca 150 değişik renk ve desen tanımına bakmak yeterlidir. Tüy renklerinin bu çeşitliliğine rağmen, aynı desene sahip tüylerin, tüy yapısı ve şekline bağlı olarak, detaylarda farklılıklara dikkat etmek gerekir. Esas renk ve desen grupları konusunda aşağıda kısa açıklamalar yapılmıştır.

Yabancı Renk

Yabancı renk deseni, horozda en koyu altın rengi göstermektedir ve en çok siyah oluşumlar, özellikle tavuklarda gövde tüylerinin kenarlarında ortaya çıkar. Horozun göğüs ve uylukları simsiyahtır. Siyah merkez çizgisi (şaft çizgisi) yele ve eyer tüylerinde, tüy uçuna kadar gider. Tavuklarda vücut tüyleri koyu kahverengidir. Zarif, siyah kırçıl deseni, siyah tüy kenarlı ve açık kahverengi tüy sapı vardır. Göğüs kestane rengindedir. Bir model olarak bu deseni Alman Cüce Tavuklarında görebiliriz. Daha az netlikte bu yabancı deseni Araucana veya altın yabancı renkli Dorking larde rastlarız.

Habeş tavuklarındaki yabancı desen, tavukların şerit desenli vücut tüyleri, asya kökenli yabancı renge dayanır, netice olarak horozda ve tavukta göğüs rengi buna bağlı olarak ortaya çıkar.

Keklik Boyunlu

Daha önce keklik rengi denen bu renk , civciv desenini keklige benzetilerek isimlendirilmiştir. Dev ve Cüce tavuklarda “boyunlu” terimi ile tanımlanan renk çeşitleri, bu desen kalıbına dayanır. Horozda göğüs ve uyluklar simsiyahtır. Yele ve eyer tüyleri siyah merkez çizgili, koyu altın rengindedir. Tavukta vücut tüyleri gri-kahverengi ve siyah kırçıl desenlidir. Tüy kenarları farklı renkte değil ve tüy sapı kahverengidir. Göğüs paslı kırmızıdan somon rengine kadar uzanır. Keklik boyunlu desene diğer ülkelerde (örn. Danimarka) kahverengi de denir. İtalyan ırkı buna örnek sayılabilir.

Kınalı Keklik Rengi

Keklik boyunlu renkten sapan, kınalı keklik rengi, özel bir yer tutar, mesela Welsumer ve Dresdner ırkları. Burada daha fazla kahverengi pigmentler vardır. Bunun sonucu olarak tavuk vücut renginde ve horoz göğüs deseninde farklılık ortaya çıkar.

Yabancı Kahverengi

Bu desen keklik boyunlunun bir varyasyonudur. Keklik boyunludan ayrıldığı noktalar, horozda biraz açık takı tüyleri ve tavukta da daha açık tüy sapı rengidir. Aynı zamanda renkte ve desende az miktarda sapsmalara izin verilir.

Örnek olarak Altsteirer zikredilebilir. Sussex ve Çıplak boyunlu tavuklarda asya kökenli kan bağı (kırmızı kulak lobları) kendini gösterir.

Altın Boyunlu

Burada söz konusu olan daha açık bir yabancı renktir.

Horozun boyun ve eyer tüylerindeki siyah pigmentlerin azalması, tavuklarda ise özellikle vücut tüylerindeki kahverengi pigmentin azalması ile ortaya çıkar.

Böylece tüm altın ve kahve tonları yabancı renk veya keklik boyunludan daha açıktır. Horozda göğüs ve uyluklar simsiyahtır. Takı tüylerindeki merkez çizgileri siyah alacalıdır ve eyerde daha az belirgindir. Tavukta vücut tüyleri, zarif, siyah kırçıl desenli ve kahverengi tüy saplı, altın kahverengidir. Sırtta, tek tük, çok ince , tek renkli tüy kenarları, izin verilir. Göğüs somon rengindedir. Örnek olarak Alman Cüce Tavukları sayılabilir. Genel olarak, daha koyu şekilde altın boyunlu rengini, Cüce Plymouth Rock, Cüce Cochın'lerde ve Cüce Wyandotte'larda görebiliriz.

Asya kökenli olmalarından dolayı, önce den tarif edilen altın boyunlu desenlerden, tavuğun göğsünün somon rengi değil, vücut rengine uyumlu olması ile ayrılır. Horozlarda bir fark yoktur.

Altın Rengi

Bu renk, altın boyunluya göre, yabani rengin bir kat daha açık tonudur. Horozda, göğüs, altın boyunluya göre kahverengidir. Atkılardaki merkez çizgileri, siyah alacalıdır, yada eyer tüylerinde hiç yoktur. Tavukta vücut tüyleri altın kahverengidir, hafif siyah kırçillı, altın sarısı tüy saplı ve net biçimde altın kahverengi kenarlı (payet desenli) dır. Gövde somon rengindedir. Bu renk ve desen tam olarak sadece İtalyan'larda ve bunların Cüce varyasyonunda görülür.

Siyah-Kızıl, Siyah-Altın, Siyah-Bakır Renk Çeşitleri

Burada yabani renginin en güçlü koyulaşmasından bahsedilir. Bu koyulaşma, siyahın güçlenmesi ve kızıl, altın ve bakır renklerinin neredyse tamamen kaybolmasıdır. Horozda sadece yele, eyer ve kanat örtülerinde ve tavukta boyun tüylerinde görülebilir. Göğüs siyahtır, Maran'larda ve Japonez'lerde çok az renk oluşumlara izin verilir. Eski İngiliz Cüce Dövüşçüler'inin, **siyah piriñç sırtlı** renk çeşitlerinde, tüm vücut tüyleri hakim olarak siyahtır. Bunun yanında horozda sırt ve kanat örtüleri piriñç rengi görülür. Tavuk, tüylerinde koyu sarı renkli oluşumlar gösterir ve siyah oluşumlu, gri-kahverengi bir göğsüne sahiptir.

Turuncu Göğüslü, Kahverengi Göğüslü

Bu renk çeşidi, koyu yabani renk ve siyah-kırmızı arasındaki ara aşamayı temsil eder. Kanat üçgeni her iki cinsiyette siyahtır. Horozda yele ve eyer tüyleri ve ayrıca kanat örtüleri ve sırt kırmızı-kahverengi, turuncu veya limon sarısıdır ve göğüs tüyleri aynı renkte oya desenlidir.

Eskiden, bu renk sadece "kahverengi göğüslü" adı altında dövüşçülerde (ayrıca mavi varyasyonda) biliniyordu. Son zamanlarda, diğer ırklara da aktarıldı.

Bobtail Rengi

Bu renk, altın boyunlunun çekingen bir çeşidi olarak sınıflandırılır. Tavuktaki kırmızı pigment (Pheomelanin) tamamen etkisiz olur ve horozda hafifçe ortaya çıkar. Siyah pigment (Eumelanin), her iki cinsiyette o kadar güçlü bir şekilde seyreltilir ki, cinsiyetten dolayı horozda pek görünmez.

Altın Buğday Rengi

Altın buğday rengi, bazı ırkların tavuklarında meydana gelen, cinsiyete bağılı kayıp veya siyahın azalmasından kaynaklanan, modifiye edilmiş altın boyunlu bir renklenmedir. İsimlendirme, taze bir buğday tanesinin rengine dayanmaktadır. Buğday rengi, kırmızımsı ve ekmek sarısı arasında bir renktir. Her tüy açık bir merkez çizgisi gösterir. Kuyruk ve kanatlar koyu kahverengi ile siyahımsıdır. Boyun tüyleri, koyu renk tonu ve altın rengi takı oyası nedeniyle vücut tüylerinden farklıdır. Göğüs genellikle daha açıktır. İlgili horozlar, siyah göğüs ve karın tüyleriyle, altın boyunlu ya da yabancı renklidir. İdeal olarak, yalnızca eyerde değil, boyun tüylerinde de siyah merkez çizgileri yoktur.

Bu renginin koyu bir çeşidi , Cubalaya ırkında **tarçın** olarak standardize edilmiştir.

Kızıl eğerli buğday rengi

Altın buğday renklideki kahverengi siyah veya siyah olan tüyler, burada beyazdır.

Kızıl Eyerli

Siyah ve kahverengi pigmentin (Eumelanin) baskın beyaz tarafından bastırıldığı yabancı rengin kısmen renk solgunlaşması. Dolayısıyla, horozda ,altın boyunludaki siyah bölgelerin beyaz. Ayrıca tüm altın ve kahve tonların örtü tüylerinde turuncuya açıldığı ve sırt ve kanatlarda tuğla kırmızısı olduğu durum. Tavukta göğüs açık somon rengi olarak kalır.

Kızıl Omuzlu

Japonez'lerde bu renk çeşidi, tüylerin hemen hemen hepsinde her iki cinsiyette de beyaz olduğu ve yalnızca eyer ve yele tüylerinde hafif sarı görüldüğü, özel bir durum ortaya çıkarır. Sadece sırt ve kanat örtüsü sarımsı kırmızı renktedir.

Beyaz Kızıl Desenli

Bu renk çeşidi Yokohama'larda görülür. Kan kırmızı ana renkte, beyaz damla desen, tavuk ırklarında benzersizdir.

Mavileştirilmiş Yabani Renkler

Burada t y n siyah bölgeleri mavi ile yer değişmiştir. Buna **mavi yabani** renk, **mavi keklik boyunlu**, **mavi altın boyunlu** ve **mavi altın rengi** dahildir. Tavukta vücut tüylerindeki kırçıl desen, mavi olmalı. Bazı ırklarda kahverengi ana renk, mavi kırçıl desen tarafından neredeyse tamamen örtülür.

Koyu ve açık yabani renk versiyonlarında da, siyah tüy kısımları mavi ile değiştirilmiştir. Buna **mavi-kızıl**, **mavi-altın**, **mavi piriņ sırtlı**, **mavi turuncu göğüslü**, **mavi buğday rengi** ve **mavi tarçın rengi** dahildir.

Turuncu Renklenme

Geçiş rengi olarak, turuncu rengin yoğunluğu belirli ırklarda farklılık gösterir. Bazı ırklarda, kökenleri nedeniyle renklenmesi ayrışmış kalıtlıdır.

Turuncu boyunlu ve **turuncu renkli**, desen itibariyle , altın boyunlu veya altın renkli tonlara benzer, yalnızca altın, kırmızı ve kahverengi tonları açılır veya turuncudan saman sarısına kadar açılır. Tavuklar, ana renkte, yabani renk çeşitlerinden daha açık renk tonundadır.

Lavanta turuncu boyunlu'da, **lavanta turunç renkli'de** ve **mavi turuncu'da** siyah tüy bölgeleri lavanta ve mavi olarak değişir. Tavukta gövdedeki kırçıl deseni lavanta veya mavi olmalı, ancak bazı ırklarda kahverengi ana renk kırçıl desenin tarafından neredeyse tamamen kaplanır.

Turuncu boyunlunun bir açık varyasyonu, dövüşü ırklarda **gümüş boyunlu turunç sırtlı**'dır Bu renk çeşidi, özellikle horozlarda, açık renkli yele tüyleri, doğun kızıl turuncu kanat örtüleri ve krem beyaz kanat üçgenini oluşturur. Tavuklar neredeyse daima gümüş boyunludur.

Gümüş Buğday Renk

Horoz turuncu boyunluya benzer ve boyunda, eyerde ve yan orak teleklerinde gümüşümsü oya deseni vardır. Tavukların genel renk tonu altın buğday renginden biraz daha açık renklidir ve boyun tüyleri gümüş oyalıdır. Kanat ve kuyruk telekleri, buğday renkli deki gibi, aynı siyahi oluşumları gösterir.

Somon Rengi

Bu renk, gümüş buğday renginin bir modifikasyonudur. Horoz fildişi renkli yele ve eyer tüyelerine sahiptir ve kanat örtüleri yoğun bir şekilde kırmızımsı kahverengidir. Bu renkte yeledede "boyun lekesi" tabir edilen oluşum vardır. Kırmızımsı kahverengi kanat  rt lerinde, beyazımsı sarı ile piriņ rengi arası,

renklendirme vardır. Kanat üçgeni beyazdır. Göğüs, uyluklar ve karın siyahtır. Tavuğun vücut tüyleri, fildişi oyalı, doygun somon rengidir. Göğüs ve karın krem rengindedir. Boyun tüyleri, gene krem oyalı, kırmızımsı somon rengindedir.

Gümüş Somon Rengi

Gümüş buğday renginin bir modifikasyonu olarak, Fransız Faverolles'in açık renk varyasyonunda bulunabilir. Alman Faverolles ırkına göre , horozda özellikle boyun yalesindeki "boyun lekesi" yoktur ve kanat örtüleri krem beyazdır.

Tavuğun vücut tüyleri açık somon rengindedir ve oyasızdır, ayrıca kanat örtü tüyleri biraz daha açık renkte istenir.

Gümüş Yabani Renkler

Altın yabani renkten mutasyon sonucu oluşan gümüş yabani renk. Tüm kahverengi, kızıl ve altın kısımlar, baskın gümüşü beyaz tarafından kaplanmıştır. Bu beyaz, renksiz anlamına gelmez. Siyah kısımlar değişime uğramaz. Tavuklardaki somon rengi göğüs, Avrupa ırklarında mevcuttur. Gümüş faktörü cinsiyete bağlıdır, öyle ki altın heterozigot (gizli taşıyıcı) horozlar ortaya çıkabilir. Altın boyunlu ve altın renklerin bir mutasyon olarak, ırklarımızda **gümüş boyunlu** ve **gümüş renkli** standartlaştırılmıştır. **Yabani gümüş rengi**, Dorking'in göreceli olarak koyu genel durumunda bulunabilir. Koeyoshi ırkında daha da düzensiz ve biraz kahverengi ile serpiştirilmiş.

Çoğu ırklarda, gümüş boyunlu tavuğun somon renginde bir göğsü varken, Asya kökenli gümüş boyunlularda, örn. Wyandotte, Cüce Wyandotte ve Cüce Coch'in'de, renk olarak vücut tüyelerine yudurulmuştur.

Koyulaşmış gümüş renklerinde **siyah gümüş** ve **huş rengi** bulunur. Desenleri siyah altın ve turuncu göğüslü karşılık gelir; burada altın ve turuncu rengin yerini gümüş beyazı alır.

Habeş tavuklarında **gümüş yabani renk** deseni, tavuk vücut tüyleri şeritleri ile, asya kökenli yabani renklendirmeye dayanır, sonuçta cinsiyetlerde göğüs renki buna bağlı olarak renklenmiştir.

Sussex'te **gümüş gri** rengi özel bir yer edinir. Burada siyah gri bir ana renkle karşılaşırız. Horoz göğüs ve uyluklardaki beyaz oya desen hariç, gümüş boyunlu renk çeşidindedir. Tavuk gir siyahtır ve tüm vücut tüyelerinde beyaz oya desen vardır. Oyalı tüylerin hepsinde beyazımsı bir merkez çizgisi vardır.

Gümüş Yabani Renklerin Mavi Varyasyonları

Mavi gümüş boyunlu, mavi gümüş boyunlu turuncu sırtlı ve mavi huş rengi olarak standartlaştırılmıştır. Bunlarda, Gümüş boyunlu, Gümüş boyunlu turuncu sırtlı ve huş renklerdeki siyah tüy bölgeleri, mavi ile değiştirilmiştir.

Boz Rengi Gümüş Boyunlu

Gümüş boyunlu'daki siyah tüy kısımları bu renk çeşidinde boz rengindedir (koyu gri kahverengi)

Kolombiya Desenler

Kolombiya denen renk desenlerine , **Beyaz siyah kolombiya, sarı siyah kolombiya, limon siyah kolombiya, kırmızı siyah kolombiya, beyaz mavi kolombiya, sarı mavi kolombiya, izabel lavanta kolombiya** ve ilave edilen bir varyasyon olarak **beyaz siyah kolombiya guguk desenli** dahildir. Böylece ana renkler gümüş-beyaz, sarı, limon, kırmızı ve krem dir. Siyah desen bir Co (Columbian) faktörün etkisiyle ortaya çıkar. Bunun etkisi, iki cinsiyette de siyah rengini, yele, kuyruk ve dışarıdan görünmez şekilde, kanat teleklerine yaydırır. Horozun eyer tüylerinde, siyah renge az çok izin verilir. Böylece örneğin Beyaz siyah kolombiya'da ana renk gümüşü beyaz olur. Siyah desen, boyun tüylerinde, doygun siyah, yeşil parıltılı merkez çizgisi ile beyaz kenarlar olarak fark edilir şekilde ortaya çıkar. Bu desen sadece horozda azaltılmış olarak eyer de ortaya çıkar. Yelenin altındaki üst sırt tüylerinde bu siyah renk, damla desen şeklinde, pigment rezervi olarak gizlenmeli. Vücut tüyleri, alt yumuşak tüyleri hariç, saf beyaz olmalıdır. Ana kuyruk telekleri hakim olarak siyahtır ve büyük orak tüyleri yeşil parıltılı siyahtır. Horozda küçük yan orak tüyleri ve tavukta kuyruk örtü tüyleri beyaz oyalı, siyahtır. El telekleri neredeyse tamamen siyah ve kol teleklerinin iç kısımları siyahtır. Bu desen dağılımı, gerekli renk değişiklikler yapılarak, tüm kolombiya çeşitleri için geçerlidir.

Mavi varyasyonlarda değişik ana rengi ile siyahın yerini mavi almıştır. **Izabel lavanta kolombiya**'da desen rengi lavantadır..

Kolombiya deseni, guguk desen kombine olabilir. Bu durumda tüm siyah bölgeler, şerit desenlidir. Bu deseni mesela Niederrheiner veya Amerikan ırkları Delaware veya Barred Kolombiya'dan tanıyoruz.

Açık Kolombiya Desen

Boyun ve eyerde renk maddesinin bastırılması ile Japonez'lerde **siyah kuyruklu beyaz, siyah kuyruklu sarı, mavi kuyruklu beyaz, mavi kuyruklu sarı ve beyaz kuyruklu sarı** desenler ortaya çıkmıştır. Aynısı **siyah kuyruklu kızıl altın** Onagadori ırkı için geçerlidir.

Ayrıca çok yada az azaltılmış renk deseni olarak **açık altın kahverengi** (Prat ırkı) **altın kahverengi** (New Hampshire) **kahverengi** (Dresdner) **koyu kahverengi** (Barnevelder) ve **koyu kızıl** (Rhode Island Red), renkleri görülür. Bu renk çeşitleri kısmen mavi varyasyon olarak da vardır, öyleki siyah olan desen renkleri mavi olarak ortaya çıkar.

Koyu Kolombiya Desen

Bu desende siyah o kadar güçlü ortaya çıkar ki beyaz veya koyu altın sarı tüy kenarları , boyun ve kuyrukta neredeyse tamamen kaybolur. Bu desen Lakenfelder ve Vorwerk tavuklarda görünür.

Bıldırcın Renkleri

Bıldırcın renklerin rengi kolombiya desene çok yakındır, ama yabancı renge de meyil eder. Horozlarda göğüs, uyluklar ve karında siyah bölgeler yoktur, fakat yeledede daha güçlü olarak ortaya çıkar, öyle ki üçte birlik alt kısım simsiyah olarak görünür. Bıldırcın rengi, tavuğun vücut tüylerinde açık kahve rengi oyalı ve altın sarı tüy saplı , siyah kahverengi tüyler şeklinde ortaya çıkarken, göğüs ve alt gövde bölgeleri neredeyse hiç koyu renk oluşumları içermez. Tavuğun boyun tüylerinde, merkez çizgisi hafifce tüy ucuna kadar gider.

Mavi bıldırcın renkte, Bıldırcın renge göre, siyahın yerini mavi almıştır. **Beyaz bıldırcın renkte**, bıldırcın renge göre, siyahın yerini beyaz almıştır. **Gümüş bıldırcın renkte**, bıldırcın renge göre, tüm kahverengi, sarı ve altınsarı bölgeler, gümüş beyaz ile yer değiştirir. **Lavanta gümüş bıldırcın** renkte, bıldırcın renge göre, siyah bölgeler lavanta rengindedir ve tüm kahverengi, sarı ve altın bölgeler, gümüş beyaz ile yer değiştirir

Karabaş Desenler

Karabaş desen Baykuş Sakallı Tavuk ırkında, kafa ve üst boyunda yoğun siyah renk ihtiva eder, ama ideal durumda kuyruk ve diğer tüy bölgelerinde siyah pigment olmaz. Beyaz, kahverengi ve mavi ana renklerinde bulunur. Üretim için sofistike, özel bir sisteme ihtiyaç duyulur, böylece hayvanlar aşırı koyu veya soluk renkli olmaz. Karabaş desen, sürgit sürekli saf şekilde üretilemez.

Aynı renk dizilimini Hollanda Tepeli Tavuklarında, **beyaz ,siyah tepeli** renk çeşidinde bulunur.

Bu desen, daha net ve iyi yerleşmiş , HollandaTepeli Tavuklarında, **beyaz tepeli** olarak birçok renk çeşidi ile üretilmektedir.

Tek Renk Siyah

Siyah tüy rengi, Eumelanin (çubuk siyahı), yabancı rengin en güçlü birikimidir. Bu sırada altın tamamen bastırılmıştır. Rengin yoğunluğu ve alt yumuşak tüylerin rengi muhtemelen gizli diğer renk sistemlerine bağlıdır. Siyahtan griye dönen ayak rengi pigment içeriğine bağlıdır. Sarı ayaklı ırklarda bir engelleme faktörü siyah renklenmeyi önler, böylece

aynı zamanda horozlarda alt yumuşak tüy renkleri açılır. Bunun sonucu olarak, yetiştiricilikten kaynaklanan sebeplerden dolayı, horozlarda genellikle sarı ayaklı ırklarda alt yumuşak tüylerin iç tarafta beyazlığa izin verilir. Horozda takı tüyleri yeşil parıltılıdır.

Tek Renk Beyaz

Tavuklarda beyaz birçok türde bilinir:

1. Ligorin beyazı, altın dışındaki diğer renkler bastırılmıştır.
2. Çekinik (resesif) beyaz farklı nüfuz ile.
3. Mavi ve / veya siyah renk birikintileri olan ara Endülüs beyazı (standart renk olarak kabul edilmez).

Tüm beyaz türleri gizli olarak renk bileşenleri içerirebilir. Sonuç olarak bu durum deri ve ayak pigmentlerinde ortaya çıkar. Günümüzde her bir beyaz tür belli ırklarla sınırlı değildir. Çekinik beyaz olması durumunda, genetik olarak mevcut bir renk oluşumunun başlangıcında veya renklenmeden kısa bir süre önce bastırılabilir. Buna bağlı olarak, az miktarda küçük renk birikintileri olabilir. Dışarıdan farkedilir olmadan, farklı genetik beyaz genlere sahip ırklar vardır. Yoğun kayrak taşı mavisi ayak rengi, kremi beyaz tüy rengine yol açar. Bu nedenle, söz konusu ırkların standardı, en azından horozun yele ve eyerinde hafif sarımsı oluşumlara veya mavimsi beyaz ayak rengine izin verilir.

Mavi Oyalı Ve Mavi

Mavi tüy renginden üç çeşidi standartlaştırılmıştır.

1. Ayırışmış kalıtım oyalı mavi (ilk olarak Endülüs'lerde görülmüştür, bu yüzden sıklıkla endülüs mavisi denir)
2. Ayırışmış kalıtım oyasız Mavi.
3. Oyalı ve oyasız Mavi

Oyalı ve oyasız ayırışmış kalıtım Mavisi, kendi başına, sadece kalıttan gelen renkler değildir, aslında siyah ve endülüs beyazının birleşmesidir ,bunun sonucu, ışık vurması ile mavi gri görünen tüy hücrelerinde karabiber veya tuz deseni oluşur. Renk tonunun doygunluğu siyahın koyuluk derecesine göre değişir. Bağlı olarak tonunun doygunluğu, siyah ve sarı ayaklı ırklar arasında ayırt edilebilir. Birincide siyah koyu mavi bir oya talep edilir, ikincide kısmen izin verilir. Şöğüt yeşili ayaklı ırklarda (siyah ve sarının kombinasyonu) oyasız maviden mavi oyalıya kadar tüm çeşitler görünür. Siyahın genetik yayılma faktörü (siyahın genetik yerleşimi ile karıştırılmamalı) Mavi renkte önemli bir rol oynar. Siyah-Mavi-Beyazın bölünmesi istatistiksel olarak 1:2:1 şeklindedir.

Lavanta

Lavanta, siyah pigmentin bir kısmının yok olduğu, seyreltilmiş siyahtır. Lavantanın saf kalıtımı çekingenliğe dayanır, öyle ki siyah ile çiftleşince pigment kaybı oluşmaz. Horoz ve tavukta tüm tüy bölgeleri eşit lavanta rengindedir.

Sarı

Sarı, altın pigmentin gevşemesi ve siyah pigmentin kaybı sonucu vücut bulur. Rengin eşit dağılımı ve yoğunluğu pigment parçacıklarını dağılımına ve genetik olarak birçok faktöre bağlıdır. Sarı renk tüm ırklarda eşit değildir. Horozun takı tüyleri genellikle daha yoğun renk tonundadır.

Bazı ırklarda, kuyrukta, biraz siyahımsı ve kahverengimsi oluşumlara izin verilir.

Kızıl / Maun Renkli

Bu renk, kanat ve kuyruk teleklerinde, kırmızı pigmentin, siyah pigmentin geriye çekilmesi sonucu, sıkışması ile oluşur (Rhode Island Red, Cüce Wyandotte). Pigment parçacıkların yoğunluğuna bağlı olarak ve olası çubuk siyahın yerleşimi ile , mat veya doymun parlak bir kırmızı oluşur. Orloff'lardaki maun rengi en koyu kızıldır.

Altınkahve, Kahverengi Ve Koyu Kahverengi

Bu renk çeşitleri altın boyunlu ve sarı arasında orta renktedir, öyle ki altın faktörü, siyahı genelde boyun, kanatlar ve kuyruğa ötelir. Zayıflatılmış bir kolombiya desen olarak New Hampshire, Dresdner ve Barnevelder'lerde ortaya çıkar.

Çikolata Rengi

Çikolata rengi saf kalıtım dır bu renk özellikle horozda , doymun, eşit dağılımlı ,parlak tüylü koyu kahverengidir ve saf kahverengi tüy sapı vardır. Alt yumuşak tüyler biraz daha açık kahverengidir. Bu renk Cüce Orpington'arda görülür.

Boz

Tüm tüyler koyu kahverengimsi gridir. Alt yumuşak tüyler genellikle gridir. Bu renk mat siyah ve haki olarak ayrılmış kalıtımdır. Bu renk Cüce Hollanda Tepeli tavuklarında vardır.

Haki

Ana renk mümkün merteye eşit dağılımlı, grimsi çok açık bej, aynı zamanda horozun takı tüyleri yanısıra sırtta ve kanat örtülerinde daha yoğun bejdir. Bu renk saf kalıttır. Bu renk Cüce Hollanda tepeli tavuklarında vardır.

Şeritli Ve Guguk Desenleri

Bu desen, şerit şeklinde bir renk incelmeye neden olan bir renk dağılım faktörüne dayanmaktadır. Bu faktör cinsiyete bağlıdır. Horozda (eğer saf kalıtım ise) iki kez vardır ve bu yüzden dıştan bakıldığında, tek olarak sahip olan ve bu yüzden siyah ana renkte daha geniş şeritli, tavuktan daha açıktır. Desenin genişliği ayrıca tüyün büyüklüğüne bağlıdır. Şeritli faktörü, ayrıca ayak ve gagada pigment zayıflığına yol açar. Tavuklarda bir kere olduğu için, onların ayakları daha fazla pigment içerir.

Şeritli de her tüy mümkün merteye eşit dağılımlı çoklu siyah ve net ayrılmış zarif mavi gri veya açık gri yatay şeritlidir. Şeritler, tüm tüy boyunca, düz çizgi şeklindedir. Horozda şeritler eşit genişlikte ve yelede hafif V şeklindedir. Tavukta cinsiyete bağlı olarak daha geniş şeritlere sahiptir, bu yüzden genel görünümde horozdan daha koyu görünür. Net bir şerit deseni, tüy uçlarının siyah olmasına ihtiyaç duyar. Alt yumuşak tüylerin şeritli olması istenir.

Guguk desenin şeritleri daha kaba bir şeklidir. Hafif kavisli yerleştirilmiş ve şeritler çok net görünüme sahip değildir. Alt yumuşak tüyler daha az şeritlidir. Tüy uçları açık veya koyu olabilir.

Mavi guguk deseninde, siyah ana renk gri maviye, ve **lavanta guguk renginde** lavanta grisiye açılmıştır. Kuyruk teleklerinde şeritler kısmen, sadece belli belirsiz görülür.

Sarı guguk desenin ana renk sarıdır, horozda biraz daha yoğundur. Niederrheiner'de kuyruk gri şeritlidir ve yelede gri birikintilere izin verilirken, Cüce Cochin'lerin ana renk sapsarıdır.

Tanı Rengi Ve Kınalı Tanı Rengi

Tanı rengi, bir günlük civcivlerde yüzde yüz bir cinsiyet ayrımını, guguk desen faktörün ve yabancı rengin kombinasyonu sayesinde mümkün kılan renge verilen isimdir. Tavuk renk deseninde yabancı renk hakimdir çünkü şerit faktörü sadece birkez mevcuttur. **Tanı renginde**, keklik boyunlu rengi ana renk olarak bulunur ve bütün tüyler guguk deseni gibi şeritlidir. Bunun sonucu horozlarda göğüs ve kuyruk net gri şeritli veya guguk desenlisir ve kanat üçgeni üç renkli gri-beyaz-sarı dalgalı desenlidir. Tavuğun renk

deseninde keklik boyunlu rengi ağır basar, çünkü şerit faktörü sadece bir kere mevcuttur.

Kımalı tanı renginde Welsmer'lerin keklik boyunlu desenini ana renk olarak görürüz. Bunun sonucu burada göğüste az yada çok sarı yada kızıl tonları vardır. Bunu dışında desen tanı rengine karşılık gelir.

Gümüş tanı rengi kımalı tanı rengin deki gibi, ancak ana renk olarak, kekli boyunlu yerine gümüş renk vardır. Bunu sonucu horozda göğüs ve ve kanat üçgeni sadece iki renklidir , ve tavuklarda göğüs, belli belirsiz guguk desenli, somon rengindedir

Tekli Oya Deseni

Tekli oyada, oya rengi genetik olarak zemin rengi ve ana renk desen rengi olarak geçer. Ona rağmen, tüm renk tanımlarında ana renk önce ve oya rengi sonra söylenir (mesela gümüş siyah oyalı)

Tekli oya desenin, tüm tüylerde en mükemmel şeklini, Zibrit' lerde görürüz. Ana renk, siyah oyalılarda gümüş beyaz, limon sarısı veya altın kahverengidir ve beyaz oyalılarda sarıdır.

Pado Fizan'da biraz daha geniş tüy yapısına sahiptir ve aynı desen **gümüş** ve **altın siyah oyalı** yanında **turunç beyaz oyalı** da yetiştirilir.

Diğer ırklarda örneğin İtalyan, Alman Saray tavuğu, Wyandotte veya Orpington, önce bahsedilenlerden farklı olarak, yele tüylerinde ilave olarak ana renk çağrıştıran kenar süsü ile bezenmiştir. Ana kuyruk telekleri onlarda oya rengindedir az yada çok ana rengin oyalı deseni ile, yani desen renginin tersi. Kol telekleri neredeyse tamamen ve el telekleri içte ve kısmen dış oya ile ilgili oya renginde ortaya çıkar. Bu tekli oya desen **gümüş siyah oyalı, altın siyah oyalı, limon siyah oyalı, sarı siyah oyalı, altın mavi oyalı** ve **altın beyaz oyalı** renklerinde üretilir.

Ayrıca Brabant'lar daki **yarım ay deseni** de tekli oya altında sıralanabilir ve **gümüş siyah, altın siyah, altın mavi ve turunç beyaz** renklerinde üretilir.

Damla Taşı Deseni

Damla taşı deseni en güçlü ve düzensiz tekli oya şeklidir. Öyle ki sadece Bergisch Ötücüsü , Bergisch yatık ibik'ler de ve Krüperlerde ortaya çıkan desen, aslında siyah olan tüyün ortasında bulunur. Bu gümüş beyaz veya altın kahverengi (veya altın sarı) iki cent büyüklüğünde leke şeklinde bulunur bir desendir. Sadece bu ırklarda bu renk oluşumuna „Dobbeln“ (Damla taşı) denir.

Çift Oya Deseni

İdeal çift oyayı **kahverengi çift siyah oyalı** Barnevelder'lerde görürüz. Tavukta, ana renk, tüy şeklini takip eden çift siyah oyalı, doymun bir kızıl kahverengidir. Oya desen, çillenmenin veya kırçıl desenin kasılması ile belirli kenar çevrelerinde ve her tüyün ortasında şaft etrafında oluşur. Desen neşter den nal şekline kadar olabilir. Burada renk maddesinin ötelenme imkanı, üretici tarafından sonuna kadar kullanılmıştır. Horozlar bu desende genelde sadece tavuklarda mükemmel desen elde etmek için araçtır. Horozlarda özellikle yele, eyer ve ayrıca bağlantı tüylerinde ve ayrıca göğüs, karın, uyluk ve yan tüylerde desen rengi ağır basar.

Çift oyanın aynı zamanda **kahverengi çift mavi oyalı** türü vardır. Siyah olan tüm desen renkleri mavi ile değiştirilmiştir.

Gümüş çift siyah oyalıda ana renk gümüş beyaz ve oya rengi siyahtır.

Çift oya, bazı dövüşçü ırklarında **sülün kahverengisi** olarak tanımlanır ve genelde tam olarak belirgin değildir. İç oya belirsiz şekilde oluşur. Burada da mavi çeşit vardır, **mavi sülün kahverengisi** ve ayrıca **beyaz sülün kahverengisi** (önceleri jübile denirdi). Bunlarda tüm siyah renk desenleri mavi veya beyazdır.

Çoklu Oya (Dantelli) Desen

Çoklu oyada dantelden bahsedilir. Desen yerleşimi aynı çift oya gibidir, bir farkla, tavukların gövde tüylerinde çoklu, tüy şekline uyumlu, siyah danteller bulunur ve tüy ucu ilgili ana renge karşılık gelir. Desen, tavuğun boyun tüyelerine kadar devam eder. Bu tavuklar, Asya yabani rengine dayanan, somon göğsüne sahip değildir. Ana renkler **keklik dantellide** altın kahverengi, **turunc dantellide** turuncu sarı, **gümüş dantellide** gümüş beyazdır. Ayrıca Brahma'larda **mavi keklik dantelli** çeşidi vardır, burada tüm siyah desen renkleri mavi ile yer değiştirir, yanı sıra **mavi gümüş dantelli turunc sırtlı (BSO)**, burada tüm siyah renkler mavi ile ve tüm kahverengi renkler krem beyaz ile yer değiştirmiştir. Sadece horozda sırt ve kanat örtülerinde turuncu renk vardır.

Izabel (lavanta) dantelli'de keklik dantelliye göre siyah renkli kısımlar lavanta rengine ayrıca kahverengi kısımlar krem rengine açılmıştır.

Dantelli horozlarda desenler yabani rengi çağırıştırır. Göğüs, örneğin keklik dantellide siyah ama yinede hafif oyalı ve yeleden tüy şaftına doğru kesik bir merkez desen istenir. Bu renk oyunu tavuklardaki renklere benzer şekilde sonuçlanır.

Kahverengi dantelli horozlar bir istisna teşkil eder. Onlar neredeyse tek renkli, altın kahverengi ve belirgin olmayan ,örtülü desene sahiptir.

Çoklu oyalı desen şekilleri asıl olarak asya veya yarı asya kökenli ırklarda ortaya çıkar, ama daha az belirgin olarak Avrupa köy tipi tavuklarında da görülür. Bir örnek Drenthe

tavukları veya Çek tavuklarıdır. Burada danteller keskin sınırlandırılmamış ve tavukların tüyleri üzerinde gelişigüzel dağılmıştır. Horozlarda, yabani rengine dayalı desen ırktan ırka farklı belirginlik gösterir.

Bu gruba Eski İngiliz Cüce Dövüşçülerin, **zencefil** rengi de girer. Onlarda horoz ağırlıklı olarak koyu sarı ve sadece az desenlidir.

Dalgalı Desen

Dalgalı adlandırılan desen, tüyler boyunca keskin bir şekilde işaretlenmiş siyah dalga bantları ile oluşturulmuştur. Ana renkler gümüş beyaz veya altın kahverengidir. En net ve mükemmel dalgalı desen Hamburg tavuklarında mevcuttur. Hamburg horozları neredeyse tek renkli gümüş beyaz veya altın kahverengidir ve neredeyse siyah olan kuyruk tüylerinde örtülü desen öğeleri gösterir.

Daha çok çapraz bant şeklinde oluşan, daha kaba dalgalı desen, yine gümüş ve altın kahverengi renklerde, Brakel ve Vestfalya tavuklarında bulunur. Ancak burada horozlar, gümüş beyaz veya altın renkli takı tüyleri yanında, göğüste, karında ve uylukta tavukların desenini gösterir ve ağırlıklı olarak siyah kuyruk tüyelerine sahiptirler.

Pullu Desen

Doğufriz Martı Tavuğu ve onların Cüce varyasyonunda, tüylerin üzerindeki parlak siyah çapraz bantlar burada ayrı ayrı enine oval pullara bölünmüş haldedir. Horozlar dışardan bakınca neredeyse desensizdir, ancak kuyruk rengi ilgili pullu desen rengine karşılık gelir. Sarı beyaz pulluda, ana renk sarıdır ve pullar beyazdır. Gümüş siyah pullu, altın siyah pullu, limon siyah pullu ve kırmızı siyah pullu çeşitlerinde ana renk gümüş beyaz, altın kahverengi, limon sarısı veya koyu kızıldır ve pullu desen siyahtır. Gümüş mavi pullu ve altın mavi pullu çeşitlerinde ana renkler gümüş beyaz veya açık mavi ve pullu desen mavi renktedir.

Beyaz tüy uçlu kırmızı siyah pullu desen, üç renkli desen şekillerinde sınıflandırılır.

Payetli Desen

Payetli denilen desen, en doğru şekilde Hamburg'larda vardır. Tüyün sonunda büyük, daireselden ovale kadar siyah bir leke oluşurken, tüyün orta kısmı saf gümüş beyaz veya altın kahverengidir. Yele tüyleri ve ana kuyruk telekleri, karşılık gelen tüy şekli nedeniyle sivri veya hilal şeklinde bir desen gösterir. Doygun siyah desen parlak olmalı.

Baykuş sakallı tavuklarda da payet desen tercih edilir. Bununla birlikte, bir ön aşama olan yarım ay şekilli Brabant tavuklardaki gibi oya desene izin verilir.

Benekli Deseni

Tepeli Appenzell'deki benekli desen, tüm tüylerin ucunda, tam yuvarlak olmayan, bir benek içerir. Aynı deseni Sakallı Thüringer ve cüce varyasyonunda buluruz, ancak onların kuyruk tüylerinin rengi az çok ilgili benek rengine karşılık gelir. Bu ırklarda da gümüş siyah kara benekli ve altın kara benekli ,ayrıca turunc beyaz benekli çeşitleri vardır. Cüce Sakallı Thüringer'lerde ayrıca mavi varyasyonu, altın mavi benekli renk çeşidi olarak tanımlanmıştır.

Paçalı Cüce Tavuklarda ve Japonez' lerde benekli desen siyah beyaz benekli, lavanta beyaz benekli ve kırmızı beyaz benekli olarak adlandırılır, beneklerin mümkün olduğunca damla biçiminde olmasına gayret edilir. Paçalı Cüce Tavuklarda, sarı beyaz benekli renk aslında sarı beyaz porselen olarak tanımlanmalı çünkü genetik olarak üç renkliler grubuna aittir.

Karyağdı Deseni

Karyağdı da bir benekli desen türüdür. Burada ana renkler siyah, mavi ve lavanta olarak vardır ,benekler ise beyazdır. Karyağdı deseni, tüy uçlarında az çok büyük V şeklinde nokta biçimindedir. Örnek İtalyan, Wyandotte veya Antwerp Sakallı Cüceler. Horozda, desenin düzenlemesi cinsiyetle ilişkili tüy formlarına karşılık gelirken, tavuklarda vücut tüylerinde daha düzgün ve eşit bir şekilde dağılır. Ana renkle desen rengi arasında mümkün olan en kesin ayrıma gayret edilir. Horozlar üretimden kaynaklanan sebepler nedeniyle daha az desenli tercih edilir. Bazı ırklarda el teleklerinde saf beyaz tüylere izin verilir.

Houdan ve Tuzo ırklarında karyağdı deseni o kadar kesin değildir. Ancak, tüm tüyler boyunca mümkün olduğunca eşit bir şekilde dağılmalıdır.

Gerçek bir düzensiz **karyağdı lekeli deseni** genelde tavuklarda çok nadirdir. Sadece Annabergli Tepeli Kıvırcık tavuklarda ve Shamo'larda ana renk beyazdır ve bazı tüylerin ucunda leke vardır. Bu desen vücut tüylerinde düzensiz olarak dağılır. Beyaz ana renk üzerinde sıradışı, düzensiz siyah lekeleri Habeş tavuklarında görebiliriz.

Alacalı (Exchequer) desen denilen desen sadece diğer ülkelerde standartlaştırılmıştır ve oralarda örneğin Ligorin, ve İtalyan ırklarında üretilir. Ana renk beyazdır. Tüyler ayrı ayrı şekil ve büyüklük olarak farklı siyah leke gösterir, kısmen alt tüylerde saklı olarak, aslında normal olarak beyaz olması gerektiği halde. Desen mümkün olduğunca eşit dağılımlı görünmelidir. Kuyruk ve telekler ağırlıklı olarak beyazdır.

Lekeli rengi (Splash) ayrıışmış kalıtım mavi tavuk ırklarında ortaya çıkar. Ana renk kirli beyaz dan açık mavi griye uzanır. Her bir tüydeki farklı büyüklükteki koyu veya

açık mavi lekeler mümkün mertebe tüm tüylerde eşit dağılmalıdır. Kendi aralarında çiftleştirilince bu desen/renk çeşidi saf kalıtım olur.

Üç Renklilik

Bu desen tüm tüylerde üç renge bölünmüş tüy yapısı gösterir. Ana renkler farklılık gösterir, tüy ucuna doğru, siyah bir benek içinde beyaz (eksik pigmentli) **inci** denilen bir nokta yerleştirilir. Horozda, desenin düzenlenmesi cinsiyete bağlı tüy şekillerine karşılık gelirken, tavukta vücut tüylerinde düzgün ve eşit bir şekilde dağılır.

Bu desenin, **kırmızı alacalı** ve **sarı alacalı** renk olarak en kaba şeklini, Orloff'ta aşırı doygun kızıl kahverengi ana renk, veya daha açık ana renk olarak Asil'lerde bulabiliriz. Asil'lerde aynı zamanda mavi benekli bir çeşidi de vardır.

Rengarenk (Tollbunt), te tüylerdeki renk dağılımı % 50 oranla açık kızıl kahverenginden koyu toprak rengine kadar ve her biri % 25 siyah ve tüy ucu beyaz (%25). Üç renklilik kendini vücut tüyelerine mümkün olduğu kadar eşit dağıtmalı. Bu desen Pado Fizan ve Cüce Ruhlaer Kuyruksuz Tavuklarda ortaya çıkar.

Üç renkli deseni aynı zamanda Friz tavuklarının **kırmızı siyah pullu beyaz tüy uçlu** renk çeşidinde bulabiliriz. Ana renk ve pullar kırmızı siyah pullu'yu temsil eder. Tüy ucundaki beyazlık mümkün mertebe tüylerde eşit dağılmış arzu edilir.

Daha eksiksiz bir desen olarak, siyah benek ve beyaz inci nokta, oldukça koyu kahverengi ana renge sahip **kahverengi porselen** renkli Sussex'lerde görülür. Bazı diğer ırklar (örneğin İtalyan, Orpington, Cüce Wyandotte) aynı desende daha açık kahverengi ile altın kahverengi arasında ana renge sahiptir.

En mükemmel üç renkli deseni, koyu altınsarı ana renk, siyah benekli ve beyaz noktalı olarak **altın porselen** renginde bulabiliriz. Söz konusu ırklar için bir model olarak, Paçalı Cüce tavukların renk ve deseni geçerlidir. Bu şu renkler için de geçerlidir: açık sarı ana renkli **limon porselen**, beyaz gümüş ana renkli **gümüş porselen** renk çeşitleri. Bunlarda benekler siyah ve nokta beyazdır. **Izabel porselen**'de ana renk, altın porselen'in aksine krem renginde ve inci noktaları beyazken, benekler lavantaya açılmıştır. Ayrışmış kalıtmalı altın mavi porselen renk çeşidinde temel renk altın porselen'dekine karşılık gelir, benekler mavi ve inci noktaları beyazdır. Genetik olarak **sarı beyaz benekli (sarı beyaz porselen)** desen üç renkli desenlere aittir. Burada ana renk sarı, benekler beyaz ve noktalar da beyazdır, öyleki benekten ayırt edilemez.

Beyaz tüy uçlu keklik rengi Eski İngiliz Dövüşçülerinde ve Cüce Eski İngiliz ve Cüce Modern Dövüşçülerinde (önceden alacalı denirdi), üç renkli desenlere dahildir. Keklik rengi desen ile tüylerde beyaz uç deseninin kombinasyonudur, özellikle

tavuklarda belirgindir. Tüylerin kahverengi bir ana rengi, siyah benek yerine siyah kırçıl deseni ve tüy ucunda beyaz bir leke vardır.